

Czwartek, 31 maja 2018 r.

P8_TA(2018)0241

Wdrożenie dyrektywy w sprawie ekoprojektu

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 31 maja 2018 r. w sprawie wdrożenia dyrektywy w sprawie ekoprojektu (2009/125/WE) (2017/2087(INI))

(2020/C 76/22)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią ⁽¹⁾ (zwaną dalej „dyrektywą w sprawie ekoprojektu”) oraz przyjęte na mocy tej dyrektywy rozporządzenia wykonawcze i dobrowolne porozumienia,
- uwzględniając sporządzony przez Komisję plan prac dotyczący ekoprojektu na lata 2016–2019 (COM(2016)0773) przyjęty zgodnie z dyrektywą 2009/125/WE,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE ⁽²⁾ (zwaną dalej „dyrektywą w sprawie etykietowania energetycznego”),
- uwzględniając unijne cele dotyczące ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz efektywności energetycznej,
- uwzględniając porozumienie paryskie w sprawie zmian klimatu oraz 21. Konferencję Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP 21),
- uwzględniając ratyfikację porozumienia paryskiego przez UE i państwa członkowskie,
- uwzględniając przewidziany tym porozumieniem cel długoterminowy w postaci utrzymania wzrostu średniej temperatury na świecie znacznie poniżej 2° C w stosunku do poziomu sprzed epoki przemysłowej oraz kontynuowania wysiłków na rzecz ograniczenia tego wzrostu do 1,5° C,
- uwzględniając ogólny unijny program działań w zakresie środowiska do 2020 r. (decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE z dnia 20 listopada 2013 r.) ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 2 grudnia 2015 r. zatytułowany „Plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym” (COM(2015)0614),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. zatytułowany „Europejska strategia na rzecz tworzyw sztucznych w gospodarce o obiegu zamkniętym” (COM(2018)0028),
- uwzględniając komunikat Komisji oraz dokument roboczy służb Komisji z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów (COM(2018)0032 – SWD(2018)0020)),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 września 2017 r. w sprawie wykazu surowców krytycznych dla UE 2017 (COM(2017)0490),

⁽¹⁾ Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10.

⁽²⁾ Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 171.

Czwartek, 31 maja 2018 r.

- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie ekoinnowacji: umożliwienie przejścia do gospodarki o obiegu zamkniętym, przyjęte w dniu 18 grudnia 2017 r.⁽⁴⁾,
- uwzględniając sprawozdanie wydane w listopadzie 2017 r. przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska w sprawie rozbieżności między potrzebami a perspektywami w zakresie redukcji emisji,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie oszczędnego gospodarowania zasobami: ku gospodarce o obiegu zamkniętym ⁽⁵⁾,
- uwzględniając przepisy UE w dziedzinie odpadów,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie dłuższego cyklu życia produktów: korzyści dla konsumentów i przedsiębiorstw ⁽⁶⁾,
- uwzględniając sporządzoną przez Dyрекcję Generalną ds. Analiz Parlamentarnych europejską ocenę wdrożenia towarzyszącą kontroli wdrożenia dyrektywy w sprawie ekoprojektu,
- uwzględniając art. 52 Regulaminu, a także art. 1 ust. 1 lit. e) decyzji Konferencji Przewodniczących z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie procedury udzielania zgody na sporządzenie sprawozdań z własnej inicjatywy i załącznik 3 do tej decyzji,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinię Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A8-0165/2018),
 - A. mając na uwadze, że celem dyrektywy w sprawie ekoprojektu jest zwiększenie efektywności energetycznej oraz podniesienie poziomu ochrony środowiska dzięki zharmonizowanym wymogom, które zapewniają funkcjonowanie rynku wewnętrznego i sprzyjają ciągłemu ograniczaniu ogólnego wpływu produktów związanych z energią na środowisko naturalne; mając na uwadze, że środki te, redukując zużycie energii, wpływają też pozytywnie na bezpieczeństwo energetyczne;
 - B. mając na uwadze, że w dyrektywie w sprawie ekoprojektu przewidziano działania, które należy podjąć, aby ograniczyć wpływ produktów związanych z energią na środowisko przez cały cykl życia produktu; mając na uwadze, że decyzje podjęte dotychczas na mocy dyrektywy w znacznej mierze skupiały się na ograniczaniu zużycia energii na etapie użytkowania;
 - C. mając na uwadze, że wdrożenie dyrektywy mogłoby zintensyfikować unijne dążenia do poprawy efektywności energetycznej i przyczynić się do osiągnięcia celów działań w dziedzinie klimatu;
 - D. mając na uwadze, że ograniczenie wpływu produktów związanych z energią na środowisko na etapie ekoprojektu – dzięki wprowadzeniu minimalnych kryteriów dotyczących trwałości produktów, możliwości ich modernizacji, naprawy, recyklingu i ponownego użycia – może nieść ze sobą znaczny potencjał tworzenia miejsc pracy;
 - E. mając na uwadze, że do początku 2018 r. wprowadzono 29 szczegółowych rozporządzeń dotyczących ekoprojektu obejmujących poszczególne grupy produktów, a ponadto przyjęto trzy dobrowolne porozumienia uznawane na mocy dyrektywy;
 - F. mając na uwadze, że dyrektywa w sprawie ekoprojektu uznaje dobrowolne porozumienia lub inne środki samoregulacji za alternatywę dla środków wykonawczych, gdy spełnione są pewne kryteria; mając na uwadze, że nie wszystkie istniejące dobrowolne porozumienia okazały się skuteczniejsze niż środki regulacyjne;
 - G. mając na uwadze, że ekoprojekt przynosi korzyści gospodarcze przemysłowi i konsumentom i w znacznym stopniu przyczynia się do realizacji unijnych polityk w dziedzinie klimatu, energii i gospodarki o obiegu zamkniętym;

⁽⁴⁾ <http://www.consilium.europa.eu/media/32274/eco-innovation-conclusions.pdf>

⁽⁵⁾ Dz.U. C 265 z 11.8.2017, s. 65.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0287.

Czwartek, 31 maja 2018 r.

- H. mając na uwadze, że prawodawstwo dotyczące ekoprojektu jest ściśle powiązane z prawodawstwem UE w zakresie etykietowania energetycznego, a działania podejmowane na mocy tych dwóch dyrektyw do 2020 r. mają zgodnie z oczekiwaniami przynosić sektorowi przemysłu oraz sektorowi hurtowemu i detalicznemu dodatkowe dochody w wysokości 55 mld EUR rocznie, przy czym oszczędności energii pierwotnej wynosić będą do 2020 r. szacunkowo 175 Mtoe rocznie, co zapewni aż do połowy wkładu koniecznego do osiągnięcia unijnego celu dotyczącego oszczędności energii do 2020 r. i zmniejszy uzależnienie od importu energii; mając na uwadze, że prawodawstwo to przyczynia się także w znacznym stopniu do osiągnięcia unijnych celów w dziedzinie klimatu dzięki obniżeniu emisji gazów cieplarnianych o 320 mln ton ekwiwalentu CO₂ rocznie; mając na uwadze, że w perspektywie długoterminowej potencjał oszczędności energii jest jeszcze większy;
- I. mając na uwadze, że według szacunków przedstawionych w sprawozdaniu rachunkowym dotyczącym wpływu ekoprojektu (Komisja Europejska, 2016 r.) do 2020 r. unijni konsumenci zaoszczędzą łącznie nawet 112 mld EUR, czyli ok. 490 EUR rocznie w przeliczeniu na gospodarstwo domowe;
- J. mając na uwadze, że ponad 80 % wpływu produktów związanych z energią na środowisko określa się na etapie projektowania;
- K. mając na uwadze, że w przypadku większości zainteresowanych stron można wyróżnić trzy główne przeszkody utrudniające pełne wdrożenie prawodawstwa: brak wyraźnego wsparcia politycznego i wyznaczania kierunków działania, wolne tempo procesów regulacyjnych oraz nieodpowiedni nadzór rynku w państwach członkowskich;
- L. mając na uwadze, że zgodnie z danymi szacunkowymi 10–25 % produktów na rynku nie jest zgodne z dyrektywami w sprawie ekoprojektu i etykietowania energetycznego, co prowadzi do utraty ok. 10 % planowanych oszczędności energii i do nieuczciwej konkurencji;
- M. mając na uwadze, iż obowiązujące wyłączenie dla oświetlenia scenicznego z przepisów rozporządzeń Komisji (WE) nr 244/2009 ⁽⁷⁾ i (UE) nr 1194/2012 ⁽⁸⁾ jest dobrym i skutecznym rozwiązaniem uwzględniającym specjalne potrzeby i sytuację teatrów i całego przemysłu rozrywkowego i powinno być ono utrzymane;
- N. mając na uwadze, że mimo rozszerzenia w 2009 r. zakresu stosowania dyrektywy w sprawie ekoprojektu na wszystkie produkty związane z energią (z wyłączeniem środków transportu) wymogami w zakresie ekoprojektu nie objęto dotychczas żadnych produktów niewykorzystujących energii;
- O. mając na uwadze, że w UE wszystkie produkty powinny być projektowane, wytwarzane i wprowadzane do obrotu przy minimalnym wykorzystaniu substancji niebezpiecznych, przy czym należy zapewnić bezpieczeństwo produktów, tak aby ułatwić ich recykling i ponowne użycie, utrzymując zarazem wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska;
- P. mając na uwadze, że dyrektywa w sprawie ekoprojektu stanowi, iż jej komplementarność z rozporządzeniem REACH w sprawie chemikaliów powinna przyczynić się do poprawy skuteczności tych przepisów oraz stworzenia spójnych wymogów dla producentów; mając na uwadze, że wymagania związane ze stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich recyklingiem są jak dotąd ograniczone;
- Q. mając na uwadze, że na mocy nowego rozporządzenia w sprawie etykietowania energetycznego opracowywana jest nowa baza danych oraz że baza systemu informacyjnego i komunikacyjnego do celów nadzoru rynku (ICSMS) jest wykorzystywana w niektórych, ale nie we wszystkich państwach członkowskich;
- R. mając na uwadze, że jednym z priorytetowych celów ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2020 r. (7. EAP) jest przekształcenie Unii w zasobooszczędną, ekologiczną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną; mając na uwadze, że EAP stanowi, iż ramy polityki Unii powinny zapewniać opracowywanie priorytetowych produktów wprowadzanych do obrotu w Unii zgodnie z ekoprojektem w celu optymalizacji efektywnego gospodarowania zasobami oraz materiałami;
- S. mając na uwadze, że na mocy dyrektywy w sprawie ekoprojektu plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym zawiera zobowiązanie do podkreślania aspektów dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym w przyszłych wymogach w zakresie projektowania produktów poprzez systematyczne analizowanie takich kwestii jak trwałość, możliwość naprawy, modernizacji i recyklingu lub identyfikacja niektórych materiałów lub substancji;

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 244/2009 z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla bezkierunkowych lamp do użytku domowego (Dz.U. L 76 z 24.3.2009, s. 3).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1194/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2009/125/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla lamp kierunkowych, lamp z diodami elektroluminescencyjnymi i powiązanego wyposażenia (Dz.U. L 342 z 14.12.2012, s. 1).

Czwartek, 31 maja 2018 r.

- T. mając na uwadze, że porozumienie paryskie określa długoterminowy cel zgodny z dążeniem do utrzymania światowego wzrostu temperatury znacznie poniżej 2 °C ponad poziom sprzed epoki przemysłowej oraz do kontynuowania wysiłków na rzecz ograniczenia tego wzrostu do 1,5 °C ponad poziom sprzed epoki przemysłowej; mając na uwadze, że UE zobowiązała się wnieść odpowiedni wkład w realizację tych celów poprzez redukcję emisji we wszystkich sektorach;
- U. mając na uwadze, że w celu oszczędnego gospodarowania zasobami w Unii środki w zakresie ekoprojektu powinny obejmować cały cykl życia produktów z uwagi na fakt, że ponad 80 % wpływu produktu na środowisko jest determinowane na etapie projektowania, który odgrywa w związku z tym bardzo ważną rolę w promowaniu aspektów gospodarki o obiegu zamkniętym, trwałości, możliwości modernizacji, naprawy, ponownego wykorzystania i recyklingu produktu;
- V. mając na uwadze, że oprócz wytwarzania trwalszych i oszczędnie wykorzystujących zasoby produktów należy wzmocnić zasady gospodarki dzielenia się i gospodarki usługowej, a państwa członkowskie, proponując programy wspierające wprowadzanie najbardziej zasobooszczędnych produktów i usług, powinny zwracać szczególną uwagę na gospodarstwa domowe o niskich dochodach, w tym gospodarstwa zagrożone ubóstwem energetycznym;
- W. mając na uwadze, że Unia jest stroną Konwencji sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (TZO) i w związku z tym jest zobowiązana do podjęcia działań mających na celu stopniowe wycofywanie tych niebezpiecznych substancji, w tym działań polegających na ograniczeniu ich zastosowania na etapie projektowania produktów;

Skuteczne narzędzie przynoszące opłacalne oszczędności energii

1. uważa, że dyrektywa w sprawie ekoprojektu jest udanym instrumentem służącym poprawie efektywności energetycznej, który spowodował znaczne ograniczenie emisji gazów cieplarnianych i przyniósł konsumentom korzyści ekonomiczne;
2. zaleca, aby Komisja nadal uwzględniała kolejne grupy produktów, wybranych na podstawie ich potencjału w zakresie ekoprojektu – w tym zarówno potencjału pod względem efektywności energetycznej, jak i materiałowej – oraz innych aspektów środowiskowych, z wykorzystaniem metodyki określonej w art. 15 dyrektywy, a także aby aktualizowała obowiązujące normy w celu wykorzystania w pełni potencjału, jaki niosą ze sobą cele i zakres dyrektywy;
3. podkreśla, że dyrektywa w sprawie ekoprojektu poprawia funkcjonowanie rynku wewnętrznego UE dzięki określeniu wspólnych norm dotyczących produktów; podkreśla, że stałe przyjmowanie zharmonizowanych wymogów dotyczących produktów na poziomie UE wspiera innowacje, badania naukowe i konkurencyjność unijnych producentów oraz zapewnia uczciwą konkurencję, a jednocześnie pozwala unikać zbędnych obciążeń administracyjnych;
4. przypomina, że dyrektywa wymaga od Komisji przedstawienia środków wykonawczych, jeżeli produkt spełnia kryteria, którymi są: znaczna ilość sprzedawanych produktów, znaczące oddziaływanie na środowisko i potencjał poprawy; uznając, że takie normy dotyczące produktów mogą być stosowane jedynie na poziomie UE i w związku z tym państwa członkowskie zależą od podjęcia niezbędnych działań przez Komisję, podkreśla spoczywającą na Komisji odpowiedzialność za poszanowanie tego mandatu i zadbanie o to, by korzyści dla konsumentów, gospodarki o obiegu zamkniętym i środowiska naturalnego zostały faktycznie osiągnięte;
5. uważa, że koordynacja z inicjatywami związanymi z gospodarką o obiegu zamkniętym dodatkowo zwiększyłaby skuteczność dyrektywy; apeluje w związku z tym o opracowanie ambitnego planu dotyczącego ekoprojektu i gospodarki o obiegu zamkniętym, który przyniesie korzyści dla środowiska i stworzy możliwości w zakresie zrównoważonego wzrostu i zatrudnienia, w tym w sektorze MŚP, a także będzie korzystny dla konsumentów; zauważa, że efektywniejsze gospodarowanie zasobami i wykorzystywanie surowców wtórnych w produkcji mają znaczny potencjał pod względem ograniczenia odpadów i oszczędności zasobów;
6. podkreśla, że dyrektywa w sprawie ekoprojektu stanowi część szerszego zestawu narzędzi oraz że jej skuteczność zależy od synergii z innymi instrumentami, w szczególności w zakresie etykietowania energetycznego; uważa, że należy unikać nakładania się regulacji;

Wzmocnienie procesu decyzyjnego

7. zwraca uwagę na kluczową rolę Forum Konsultacyjnego ds. Ekoprojektu, jeśli chodzi o ułatwianie kontaktów przemysłu, społeczeństwa obywatelskiego i innych zainteresowanych stron w ramach procesu decyzyjnego, oraz uważa, że podmiot ten funkcjonuje prawidłowo;

Czwartek, 31 maja 2018 r.

8. wyraża zaniepokojenie niejednokrotnie znacznymi opóźnieniami w opracowywaniu i przyjmowaniu środków wykonawczych, co skutkuje brakiem pewności wśród podmiotów gospodarczych, spowodowało utratę możliwości znacznych oszczędności energii przez konsumentów i związanej z tym redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz może powodować, że przyjmowane środki nie będą nadążać za zmianami technologicznymi;
9. zauważa, że opóźnienia we wdrażaniu wynikają po części z ograniczonych środków, którymi dysponuje Komisja; wzywa Komisję, aby przeznaczyła wystarczające zasoby na proces ekoprojektu z uwagi na znaczną unijną wartość dodaną tego prawodawstwa;
10. wzywa Komisję, aby unikała opóźnień w przyjmowaniu i publikowaniu środków wykonawczych oraz zaleca ustalenie konkretnych terminów i etapów finalizacji tych środków oraz dokonywania przeglądu obowiązujących regulacji; uważa, że środki w dziedzinie ekoprojektu powinny być przyjmowane pojedynczo i publikowane niezwłocznie po finalizacji;
11. podkreśla, że należy przestrzegać harmonogramu przewidzianego w planie prac dotyczącym ekoprojektu na lata 2016–2019;
12. podkreśla potrzebę oparcia wymogów dotyczących ekoprojektu na solidnej analizie technicznej i ocenach skutków, przy czym za punkt odniesienia należy przyjąć najlepiej działające produkty lub technologie na rynku oraz rozwój technologiczny w każdym sektorze; apeluje do Komisji, aby w pierwszej kolejności wdrożyła środki dotyczące produktów, które mają największy potencjał oszczędności energii pierwotnej i zarazem największy potencjał pod względem gospodarki o obiegu zamkniętym, i dokonała przeglądu tych środków;
13. dostrzega, że dyrektywa w sprawie ekoprojektu umożliwia stosowanie dobrowolnych porozumień; podkreśla, że dobrowolne porozumienia mogą być wykorzystywane zamiast środków wykonawczych, w przypadku gdy dotyczą one przeważającej części rynku i są uznane za zdolne do zagwarantowania co najmniej równego poziomu efektywności środowiskowej, oraz że powinny one gwarantować szybszy proces podejmowania decyzji; uważa, że należy zwiększyć skuteczność nadzoru dobrowolnych porozumień i zapewnić odpowiedni udział społeczeństwa obywatelskiego; z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym zalecenie Komisji (UE) 2016/2125 w sprawie wytycznych dotyczących środków samoregulacji przyjętych przez branżę przemysłową i zwraca się do Komisji o ścisłe monitorowanie wszelkich dobrowolnych porozumień uznawanych na mocy dyrektywy w sprawie ekoprojektu;
14. zachęca do włączenia krzywych uczenia się technologii do metodyki dla ekoprojektu produktów związanych z energią (MEERP), aby antycypować ulepszenia technologiczne do czasu wejścia w życie przepisów i zapewnić stałą aktualność regulacji;
15. wzywa Komisję, aby w stosownych przypadkach włączyła oceny uwalniania mikroplastiku do środowiska wodnego do środków dotyczących ekoprojektu; wzywa Komisję, aby w ramach przeglądu środków dotyczących ekoprojektu wprowadziła obowiązkowe wymogi dotyczące filtrów mikroplastiku dla pralek i suszarek w gospodarstwach domowych;

Od energooszczędności do zasobooszczędności

16. ponawia apel o nadanie nowego impetu działaniom dotyczącym tych aspektów produktowych, które mają związek z gospodarką o obiegu zamkniętym, oraz uważa, że dyrektywa w sprawie ekoprojektu posiada – wciąż niedostatecznie wykorzystany – znaczny potencjał w zakresie zwiększenia zasobooszczędności;
17. uważa w związku z tym, że wdrażanie dyrektywy w sprawie ekoprojektu musi obecnie systematycznie uwzględniać – oprócz nieustannego dążenia do zwiększenia efektywności energetycznej – pełny cykl życia każdej grupy produktów objętych zakresem jej stosowania, przy czym należy określić minimalne kryteria dotyczące zasobooszczędności obejmujące m.in. trwałość, odporność, możliwość naprawy i modernizacji, jak również potencjał w zakresie dzielenia się, ponownego wykorzystania, skalowalności, możliwości recyklingu, regeneracji, wykorzystania poddanych recyklingowi materiałów lub surowców wtórnych, a także stosowania surowców krytycznych;
18. uważa, że wybór kryteriów gospodarki o obiegu zamkniętym dla każdej grupy produktów musi być dobrze sprecyzowany i zdefiniowany w jasny i obiektywny sposób, a jednocześnie kryteria te muszą być łatwo mierzalne i osiągalne przy zachowaniu proporcjonalnych kosztów, tak aby dyrektywa pozostała możliwa do wdrożenia;

Czwartek, 31 maja 2018 r.

19. postuluje, aby na etapie badań przygotowawczych specjalnych środków ekoprojektu dla każdej kategorii produktów systematycznie dokonywać szczegółowych analiz potencjału gospodarki o obiegu zamkniętym;
20. podkreśla, że ważne jest, aby producenci zapewniali czytelne i obiektywne instrukcje umożliwiające użytkownikom i niezależnym podmiotom zajmującym się naprawą łatwiejsze naprawianie produktów bez specjalistycznego sprzętu; podkreśla również, że istotne jest informowanie o dostępności części zamiennych oraz w miarę możliwości o długości cyklu życia produktów;
21. podkreśla potencjalne korzyści wynikające ze skupienia się na innych aspektach środowiskowych poza zużyciem energii, takich jak niebezpieczne substancje chemiczne, uwalnianie się mikroplastiku, wytwarzanie odpadów i wkład materiałowy, a także wzywa do stosowania narzędzi przewidzianych w dyrektywie w celu zwiększenia przejrzystości dla konsumentów;
22. uważa, że ponieważ o ponad 80 % oddziaływania produktu na środowisko decyduje się na etapie projektowania, to właśnie wtedy można w dużej mierze uniknąć substancji potencjalnie niebezpiecznych, zastąpić je lub ograniczyć; podkreśla, że w ramach rozszerzonych kryteriów ekoprojektu należy szczególnie rozważyć stosowanie materiałów i substancji o kluczowym znaczeniu, takich jak metale ziem rzadkich, lub substancji o charakterze toksycznym lub potencjalnie niebezpiecznych, takich jak trwałe zanieczyszczenia organiczne i substancje zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego, aby ograniczyć ich stosowanie lub w stosownym przypadku je zastąpić, lub przynajmniej zapewnić możliwość ich ekstrakcji / oddzielenia pod koniec okresu użytkowania, bez uszczerbku dla innych zharmonizowanych wymogów prawnych dotyczących tych substancji ustalonych na szczeblu Unii;
23. apeluje, aby w przypadku produktów związanych z energią wymagania dotyczące ekoprojektu nie kreowały celów trudnych do osiągnięcia przez producentów unijnych, w szczególności przez małe i średnie przedsiębiorstwa, których potencjał w zakresie opatentowanych technologii jest zdecydowanie mniejszy niż przedsiębiorstw mających pozycję liderów na rynku;
24. z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym plan prac dotyczący ekoprojektu na lata 2016–2019, w którym zawarto zobowiązania do opracowania wymogów i norm dotyczących efektywności materiałowej oraz wyrażono poparcie dla wykorzystywania surowców wtórnych, oraz wzywa Komisję do ukończenia tych prac w trybie priorytetowym; uważa, że takie kryteria powinny odnosić się do konkretnych produktów, być oparte na rzetelnych analizach i skupiać się na obszarach o wyraźnym potencjale poprawy, a organy nadzoru rynku powinny mieć możliwość ich egzekwowania i weryfikowania; uważa, że przy określaniu najlepszych praktyk należy promować wykorzystanie wyników przeszłych i trwających badań oraz propagować najnowocześniejsze innowacje w zakresie recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
25. jest przekonany, że opracowanie „podejścia systemowego” uwzględniającego nie tylko produkt, ale cały system niezbędny do jego funkcjonowania w procesie ekoprojektu staje się coraz bardziej krytycznym czynnikiem sukcesu w dążeniu do efektywnego korzystania z zasobów, i wzywa Komisję do włączenia większej liczby takich możliwości na poziomie systemu do następnego planu prac dotyczącego ekoprojektu;
26. uważa, że szczególną uwagę należy zwrócić na produkty wykorzystujące wodę, w przypadku których możliwe byłoby osiągnięcie znacznych korzyści dla środowiska i znacznych oszczędności dla konsumentów;
27. wzywa Komisję, aby zachęcała do odzyskiwania surowców krytycznych również z odpadów górniczych;
28. zauważa, że Komisja wstrzymała działania dotyczące technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), takich jak telefony komórkowe i smartfony, w oczekiwaniu na dalsze oceny i w związku z szybkimi zmianami technologicznymi zachodzącymi w tej grupie produktów; uważa jednak, że jeśli chodzi o te produkty, które są sprzedawane w dużych ilościach i często wymieniane, istnieją wyraźne możliwości poprawy, w szczególności pod względem zasobooszczędności, oraz że w związku z tym należy w stosunku do tych produktów stosować kryteria dotyczące ekoprojektu i podjąć wysiłki w celu przyspieszenia postępów w dziedzinie regulacji; podkreśla, że należy starannie przeanalizować, w jaki sposób poprawić ekoprojektowanie grup produktów, dla których kluczowymi parametrami ekoprojektu są możliwość naprawy i wymiana części zamiennych;
29. zwraca uwagę, że koniecznie należy ułatwić możliwości naprawy przez udostępnianie przez cały cykl życia produktu części zamiennych po rozsądnych cenach – jeśli porównać te ceny z całkowitym kosztem produktu;

Czwartek, 31 maja 2018 r.

30. przypomina swój apel o przeprowadzenie szeroko zakrojonego przeglądu unijnych ram polityki produktowej w celu uwzględnienia aspektów efektywnego gospodarowania zasobami; w związku z tym zwraca się do Komisji o dokonanie oceny, czy obecną metodykę ekoprojektu można stosować do innych kategorii produktów poza produktami związanymi z energią, oraz o przedstawienie w stosownych przypadkach wniosków dotyczących nowego prawodawstwa;

31. podkreśla, że aby zapewnić stosowanie materiałów z recyklingu / surowców wtórnych, konieczne jest zagwarantowanie dostępności surowców wtórnych wysokiej jakości oraz stworzenie dobrze zorganizowanego rynku surowców wtórnych;

32. podkreśla znaczenie, jakie ma przypisanie odpowiedzialności producentom oraz wydłużenie okresów gwarancji i rozszerzenie jej warunków, zobowiązanie producentów do wzięcia odpowiedzialności za zarządzanie etapem odpadowym w cyklu życia produktu zgodnie z odpowiednimi przepisami Unii, zwiększenie modułowości oraz możliwości naprawy, modernizacji i recyklingu oraz zadbanie o to, by gospodarka surowcami i odpadami odbywała się w obrębie Unii Europejskiej;

33. wzywa do rozszerzenia minimalnych gwarancji na wyroby konsumpcyjne trwałego użytku;

Usprawnianie nadzoru rynku

34. stanowczo podkreśla konieczność wzmocnienia nadzoru nad produktami wprowadzanymi na rynek wewnętrzny w drodze lepszej współpracy i koordynacji między państwami członkowskimi oraz między Komisją i organami krajowymi, a także przez zapewnienie organom nadzoru rynku odpowiednich zasobów finansowych;

35. wzywa Komisję, aby – zgodnie z propozycją zawartą w konkluzjach Rady z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie ekoinnowacji – zbadała możliwości stworzenia arkusza informacyjnego o produkcie cyfrowym („paszportu produktu”), który byłby narzędziem ujawniania informacji o materiałach i substancjach stosowanych w produktach, co ułatwiłoby także nadzór rynku;

36. apeluje o bardziej spójny i opłacalny system nadzoru rynku w całej Unii w celu zapewnienia zgodności z dyrektywą w sprawie ekoprojektu oraz wydaje następujące zalecenia:

- należy nałożyć na organy krajowe wymóg korzystania z bazy danych ICSMS w celu udostępniania wszystkich wyników kontroli i badań zgodności produktów przeprowadzanych w odniesieniu do wszystkich produktów objętych zakresem stosowania przepisów dotyczących ekoprojektu; taka baza danych powinna zawierać wszystkie istotne informacje dotyczące produktów zgodnych i niezgodnych z wymogami, aby uniknąć zbędnych badań w innym państwie członkowskim, oraz powinna być przyjazna użytkownikom i łatwo dostępna,
- należy rozszerzyć ogólną bazę danych dotyczącą rejestracji produktów oznaczonych etykietą energetyczną na wszystkie produkty objęte zakresem stosowania przepisów dotyczących ekoprojektu,
- należy zobowiązać organy krajowe do sporządzenia szczegółowych planów dotyczących ich działań w zakresie nadzoru rynku w obszarze ekoprojektu, które należy zgłaszać innym państwom członkowskim i Komisji, jak przewidziano w rozporządzeniu (WE) nr 765/2008⁽⁹⁾; państwa członkowskie powinny uwzględnić w tych planach kontrole wrywkowe,
- należy stosować szybkie metody przesiewowe w celu wykrywania produktów, które są niezgodne z przepisami, oraz należy zapewnić, by metody te były opracowywane we współpracy z ekspertami branżowymi i udostępniane organom publicznym,
- Komisja powinna rozważyć określenie minimalnego odsetka produktów na rynku, które mają być objęte badaniem, a także opracować mandat do prowadzenia własnego, niezależnego nadzoru rynku i zaproponować w stosownych przypadkach wnioski ustawodawcze,
- należy przyjąć środki odstraszające, w tym: sankcje dla nieprzestrzegających przepisów producentów proporcjonalne do wpływu braku zgodności na cały rynek europejski oraz rekompensatę – również na drodze zbiorowego dochodzenia roszczeń – dla konsumentów, którzy nabyli niezgodne produkty, nawet w przypadku upływu przewidzianego prawem okresu gwarancji,
- należy zwrócić szczególną uwagę na import i sprzedawane przez internet produkty z państw trzecich,
- należy zapewnić spójność z wnioskiem Komisji dotyczącym rozporządzenia ustanawiającego przepisy i procedury w zakresie zgodności z prawodawstwem harmonizacyjnym Unii dotyczącym produktów i jego egzekwowania (COM(2017)0795), którego zakres obejmuje produkty regulowane na mocy dyrektywy w sprawie ekoprojektu; w związku z tym popiera ułatwienie wspólnych badań na poziomie UE;

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu (Dz.U. L 218 z 13.8.2008, s. 30).

Czwartek, 31 maja 2018 r.

37. zwraca uwagę na znaczenie odpowiednich i jasno zdefiniowanych, zharmonizowanych norm badań oraz podkreśla, że należy opracować protokoły badań możliwie najbardziej zbliżone do rzeczywistych warunków; podkreśla, że metody badań powinny być solidne oraz zaprojektowane i wykonywane w sposób, który wyklucza manipulację oraz zamierzone lub niezamierzone poprawianie wyników; uważa, że badania nie powinny prowadzić do nadmiernych obciążeń dla przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP, które nie mają takich samych możliwości jak ich więksi konkurenci; z zadowoleniem przyjmuje rozporządzenie Komisji (UE) 2016/2282 dotyczące dopuszczalnych odchyień w procedurach weryfikacji;

38. postuluje, aby Komisja wspierała państwa członkowskie w działaniach służących egzekwowaniu prawa oraz apeluje o ściślejszą współpracę w przypadku uznania danego produktu za niezgodny z przepisami; podkreśla potrzebę opracowania wytycznych dla producentów i importerów w zakresie szczegółowych wymogów dotyczących dokumentów potrzebnych organom nadzoru rynku;

Inne zalecenia

39. podkreśla konieczność zapewnienia spójności i konwergencji między przepisami dotyczącymi ekoprojektu i przepisami horyzontalnymi, takimi jak przepisy Unii dotyczące chemikaliów i odpadów, w tym REACH i dyrektywy w sprawie WEEE i RoHS, oraz podkreśla konieczność wzmocnienia synergii z zielonymi zamówieniami publicznymi i oznakowaniem ekologicznym UE;

40. podkreśla związek między dyrektywą w sprawie ekoprojektu a dyrektywą w sprawie charakterystyki energetycznej budynków; wzywa państwa członkowskie, aby zachęcały do wprowadzania na rynek oszczędnych produktów i usług oraz nasiliły działania kontrolne i doradcze; jest zdania, że wprowadzenie ulepszeń w zakresie ekoprojektu dla produktów związanych z energią może z kolei pozytywnie wpłynąć na charakterystykę energetyczną budynków;

41. podkreśla konieczność przedstawiania ogółowi społeczeństwa, a w szczególności mediom, jasnych informacji na temat korzyści wynikających z ekoprojektu przed wprowadzeniem odpowiedniego środka oraz zachęca Komisję i państwa członkowskie do proaktywnego informowania o korzyściach wynikających ze środków w dziedzinie ekoprojektu i traktowania tej komunikacji jako integralnej części procesu przyjmowania tych środków, a ponadto zachęca do aktywniejszych kontaktów z zainteresowanymi stronami, aby poprawić zrozumienie przedmiotowego prawodawstwa wśród obywateli;

42. podkreśla, że przejście na zrównoważoną gospodarkę o obiegu zamkniętym stworzy wiele możliwości, ale także wyzwania społeczne; uważa, że nikt nie powinien zostać pominięty, w związku z czym Komisja i państwa członkowskie, proponując programy wspierające wprowadzanie najbardziej zasobooszczędnych produktów i usług, powinny zwracać szczególną uwagę na gospodarstwa domowe o niskich dochodach zagrożone ubóstwem energetycznym; uważa, że programy te nie powinny utrudniać innowacji, lecz powinny nadal pozwalać producentom na oferowanie konsumentom szerokiej gamy wysokiej jakości produktów, oraz że powinny one sprzyjać penetracji rynku przez produkty związane z energią i wykorzystujące wodę, które umożliwiają konsumentom lepsze gospodarowanie zasobami i większe oszczędności;

43. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie, aby dawały dobry przykład, wprowadzając w życie i w pełni wykorzystując gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz strategię zielonych zamówień publicznych w celu priorytetowego traktowania produktów, których trwałość została potwierdzona, takich jak produkty opatrzone oznakowaniem ekologicznym, oraz najwyższych standardów zasobooszczędności we wszystkich inwestycjach, a także by promowały powszechne stosowanie zielonych zamówień również w sektorze prywatnym;

o

o o

44. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.